

Detail from folding book in Kham script from Thailand

อารัมภบท

พระพุทธศาสนาเป็นหัวใจของการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมมนุษย์ ประวัติศาสตร์เชิงสังคม และความจริงในปัจจุบัน ในขณะที่พุทธศาสนาในเอเชียกำลังเจริญและความสนใจในพุทธศาสนาของตะวันตกก็เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ความสำคัญของพุทธศาสนาก็เป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ในโลกแห่งวิชาการในปัจจุบัน ปรากฏว่ามีการศึกษาพุทธศาสนาค่อนข้างจะน้อยและไม่ค่อยจะเข้าใจเท่าที่ควร

ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา หรือ Oxford Centre for Buddhist Studies (OCBS) จึงมีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างนี้ ศูนย์ OCBS ทำการศึกษาคัมภีร์และความคิดทางพุทธศาสนา รวมทั้งการปฏิบัติที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังศึกษาประวัติศาสตร์เชิงสังคมของพุทธศาสนาจากดั้งเดิมจนถึงปัจจุบัน โดยใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ทั้งที่เขียนบันทึกไว้และเล่าสืบกันมา ทั้งในภาษาโบราณและภาษาที่ใช้กันมาจนถึงปัจจุบันในประเทศที่นับถือพุทธศาสนา นอกจากนี้ พุทธศาสนายังสามารถนำเสนอเป็นวิชาศึกษาได้ด้วย การศึกษาในขอบเขตนี้ จะทำให้เกิดความกระจ่างในความคล้ายคลึงกันทางวัฒนธรรมทั่วเอเชียขึ้น

มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดได้มีส่วนในการส่งเสริมความเข้าใจในพุทธศาสนาโลก นักวิชาการจากประเทศต่าง ๆ ได้ศึกษาและสร้างผลงานสำคัญมากมายจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เมื่อไม่นานมานี้ สิ่งเหล่านี้อาจจะขาดหายไปจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพราะไม่มีทุนสนับสนุน แต่การริเริ่มของภาคเอกชนก่อให้เกิดบทบาทใหม่ขึ้น

เว็บไซต์นี้ประกอบด้วย

- หน้าที่เกี่ยวข้องกับวิชาการของศูนย์ OCBS :
 - ถ้อยแถลงนโยบายเชิงวิชาการ
 - ตำแหน่งของมหาวิทยาลัย ที่สังกัดศูนย์ OCBS มีอยู่แล้ว และได้จัดไว้ให้
 - โครงการต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุนกิจกรรมเหล่านี้
- ทางด้านองค์กร :
 - ศูนย์ OCBS มีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดอย่างไร? [ดูเอกสาร Word]
 - ศูนย์ OCBS ดำเนินงานอย่างไร?
- ภูมิหลังและประวัติของ โครงการศูนย์ OCBS
- งานวิจัยใหม่ๆ ที่ทำการวิจัยที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด

ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา (OCBS) พร้อมทั้งจะเริ่มศักราชใหม่ (ปลายปี 2549)

- ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาได้รับสถานภาพเป็นศูนย์อิสระที่ได้รับการรับรองจากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด
- ขอบคุนสำหรับการบริจาคของมูลนิธินูมาตา (Numata Foundation) หรือ BDK แห่งกรุงโตเกียว ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดสามารถก่อตั้งทุนนิธิตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ทางพุทธศาสนศึกษา ได้สำเร็จเป็นแห่งแรกของทวีปยุโรป
- สำหรับการก่อตั้งทุนนิธิตำแหน่งอาจารย์ ทางสำนักราชเลขาธิการ ณ กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้พระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นชื่อทุนนิธิตได้
- ได้พัฒนาโครงสร้างใหม่ภายในมหาวิทยาลัย และจะมีวิชาสอนพุทธศาสนศึกษาโดยตรงภายในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดในอนาคตอันใกล้ (ซึ่งจะเป็นแห่งแรกในสหราชอาณาจักร)

ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา (OCBS) มีหน้าที่สนับสนุนมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด ทางด้านพุทธศาสนศึกษา และเพื่อความเข้าใจพุทธศาสนาอย่างกว้างขวาง ศูนย์ OCBS จะดำเนินการ

- อบรมนักวิชาการและส่งเสริมการทำวิจัยในสาขาวิชาที่พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ
- ร่วมมือกับศูนย์อื่น ๆ เพื่อหาแนวทางสหวิทยาการกับสาขาวิชาอื่น ๆ
- ทำให้ผลงานทางด้านวิชาการเป็นที่แพร่หลายมากขึ้น

โครงการนี้จะช่วย:

- บริการข้อมูลสำหรับผู้สนใจในพุทธศาสนาที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในหมู่ผู้มีการศึกษาทั่วโลก
- ส่งเสริมการทำความเข้าใจข้ามวัฒนธรรมและรู้คุณค่าของโลกทัศน์ของเอเชีย

ศูนย์ OCBS มีส่วนช่วย:

- สนับสนุนนักวิชาการเอเชียที่ปรารถนาจะนำเสนอผลงานของการศึกษาของตนในเวทีนานาชาติ
- ช่วยสร้างเวทีทางวิชาการ โดยชาวตะวันตก จะได้
 - ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้ร่วมงานใหม่ไม่ว่าทางธุรกิจ การเมือง วัฒนธรรม และ
 - แสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และทดลองหารูปแบบใหม่ ๆ ในความชำนาญแต่ละด้าน

นโยบายทางวิชาการ

มูลฐาน

นโยบายและกลยุทธ์เชิงวิชาการของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา จะสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดโดยตลอด ตามที่มหาวิทยาลัยมีแถลงการณ์อย่างชัดเจนใน Green Paper ที่ประกาศเสริมในราชกิจจานุเบกษาของมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด เล่มที่ 135 (กุมภาพันธ์ 2005)

ภายใต้กรอบพระราชกฤษฎีกาของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา

- ตั้งมั่นในการศึกษาพุทธศาสนาในความหลากหลายทั้งหมดที่มีอยู่ และศึกษาความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการของพระพุทธรูปต่าง ๆ โดยรวม
- รักษาระดับมาตรฐานทางวิชาการที่สูงสุด ทั้งในรูปแบบของเป้าหมายและวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ถูกต้องอย่างกว้างขวางต่อไป

ภาษา

งานของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา จะตั้งอยู่บนพื้นฐานทางความชำนาญทางภาษา ศาสตร์ ทั้งรับการสนับสนุนจากความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ในการศึกษาปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม จำเป็นต้องคุ้นเคยกับวิธีศึกษาทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งต้องใช้วิธีการศึกษานั้น เพื่อศึกษาความแตกต่างทางวัฒนธรรมอื่นๆกับ

วัฒนธรรมของตน ในเบื้องต้นจำเป็นต้องเข้าใจในรูปแบบเฉพาะของวัฒนธรรมนั้น ๆ อย่างชัดเจน

- นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้นักศึกษาใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิทั้งที่เป็นคัมภีร์และตำนาน และสื่อกับผู้แทนของนิกายนั้น ๆ ในภาษาของเจ้าของภาษาได้โดยตรง

การสอน

ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา มั่นใจว่านักศึกษาจะต้องได้รับการแนะนำในวิธีการเครื่องมือ และแนวทางจำเป็นของการศึกษาต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้มีพื้นฐานการวิจัยเชิงวิชาการในพุทธศาสนศึกษาได้เป็นอย่างดี และมีโอกาสที่จะไปร่วมวิจัยในโครงการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ชั้นเลิศของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา สำหรับนักศึกษาปริญญาเอกและนักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรแบบเข้าชั้นเรียน ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจะดำเนินการตามหลักการดังต่อไปนี้

ครอบคลุมสาขาวิชาทางด้านใดบ้าง ?

ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาครอบคลุมทุกแขนงสาขาวิชาของพุทธศาสนศึกษา อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรทางด้านนี้ยังมีจำกัด ดังนั้นปัญหาที่คือ จะมุ่งความสนใจในระยะสั้นและระยะกลางไปที่ใดและอย่างไร

- **วิธีการ:**
 - **ภาษาศาสตร์** นับเป็นความชำนาญของมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด อย่างไรก็ตาม ยังมีสิ่งที่จะต้องพัฒนาในเรื่องนี้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมพื้นฐานของการเรียบเรียงเชิงวิเคราะห์ การค้นคว้าทางภาษาศาสตร์ มีความสำคัญยิ่งเพราะว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดความชัดเจนในวิวัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์ และความเป็นจริงทางสังคมและจิตวิทยา ตามเงื่อนไขดังกล่าว ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาคาดหวังว่า งานทางด้านนี้ จะเป็นการเริ่มต้นในการดำเนินงานและจะดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง
 - อย่างไรก็ตาม บุคลากรที่ทำงานด้านนี้ยังมีจำนวนน้อยมาก ดังนั้น การฝึกอบรมบุคคลากรให้มีจำนวนมากขึ้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญของเป้าหมายของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา ก็คือ
 - เมื่อนักศึกษามีทักษะทางภาษา ซึ่งจำเป็นสำหรับการค้นคว้าข้อมูลที่ตนศึกษาอยู่นั้น ก็นำข้อมูลที่ค้นพบดังกล่าวมาวิเคราะห์ ในเรื่องนี้ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาถือว่า พุทธศาสนา

เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ปรากฏการณ์นี้ที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านจิตวิทยากับภาษาศาสตร์ ย่อมมีความสำคัญสำหรับความวิริยะอุตสาหะและความสนใจ ทั้งนี้การวิเคราะห์ที่สำคัญต้องตั้งอยู่บนแนวทางทางสังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา และภาษาศาสตร์

- โดยทั่วไป แนวการศึกษาของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา ก็คือ การเชื่อมโยง:
 - คัมภีร์ในเชิงประวัติศาสตร์และเนื้อหาทางสังคม กล่าวคือ การใช้คัมภีร์เหล่านั้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน และ
 - ปรากฏการณ์ในปัจจุบันและประวัติศาสตร์ของภูมิหลังทางสติปัญญา สังคม จิตวิทยา และภาษาศาสตร์ ตามหลักฐานอ้างอิงในคัมภีร์ ทั้งที่ชัดเจนหรือไม่ชัดเจนก็ตาม
- ศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาประสงค์หาทำเลที่ดี สำหรับประวัติศาสตร์ศิลปะและการศึกษาเชิงวรรณกรรม สาขาวิชาอย่างการอ่านอักษรจารึกโบราณ การศึกษาเหรียญหรือเงินโบราณ โบราณคดี และสถาปัตยกรรม จะมีความสำคัญไม่น้อยกว่าเช่นกัน

โครงสร้างเช่นใด?

วิชานี้มีการสอนกันอยู่แล้วในระดับปริญญาตรี เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาบัตรทางบูรพศึกษาในภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลี ภาษาสันสกฤตกับภาษาทิเบต และภาษาจีนกับภาษาทิเบต และสำหรับนักศึกษาเทววิทยา ผู้เลือกลงเรียนตัวเลือกที่สาม (จะต้องทำเอกสารทางด้านพุทธศาสนา 2 ชิ้นงาน) จะเห็นว่าการพัฒนาวิชานี้ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทววิทยาได้รับประโยชน์มากกว่านักศึกษาจากสาขาวิชาอื่นๆ นอกจากนี้ นักศึกษาสาขาวิชาเทววิทยา จะมีภาษาบาลีเป็นวิชาเลือกให้ศึกษาได้ทันที และศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาก็จะรับประกันในการสอนวิชาดังกล่าว ทางศูนย์ **OCBS** หวังว่าจะสามารถรับประกันในการจัดสอนวิชาการนี้ได้ไม่ช้า

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ยังไม่มีแผนการที่จะแข่งขันกับมหาวิทยาลัยบริสเทิลล์ (Bristol University) และโซแอส (SOAS) ที่มีการเปิดสอนพุทธศาสนศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งทั้งสองมหาวิทยาลัยเปิดอยู่แล้ว ดังนั้น ในเวลานี้ ทางศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจะเน้นไปที่นักศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจะเป็นศูนย์วิจัยสำหรับระดับปริญญาเอกที่ดีที่สุด

ก้าวแรกของโครงการขยายหลักสูตรจะเป็นการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท (M.Phil) หลักสูตรนี้จะมีวิชาเลือกให้ลงทะเบียนเรียน สำหรับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นของภาษาทางพุทธศาสนามาก่อน เพราะว่าบางครั้งอาจมีนักศึกษาที่มาเรียนพุทธศาสนศึกษาจากสาขาวิชาอย่างประวัติศาสตร์ หรือวิชา

จำพวกสังคมศึกษาอย่าง ปรัชญาการเมือง และเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้วิชาเลือกเหล่านี้มีข้อดีในหลาย ๆ ด้าน เช่นในการเชื่อมโยงกับศูนย์กลางกลุ่มวิชาอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด เช่นศูนย์กลางภูมิภาคศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีแนวทางที่จะพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทศึกษาศาสตร์ (M.St) ต่อไปได้อีกด้วย

- วิชาเลือกที่มีอยู่แล้วสำหรับปริญญาโท M.St ในสาขาวิชาบูรพศึกษา จะได้พัฒนาความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ในภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤตเชิงพุทธ
- ภาควิชาเทววิทยามีหลักสูตรระดับปริญญาโท M.St ในสาขาวิชาศาสนศึกษา ซึ่งมีวิชาเลือกทางพุทธศาสนายู่แล้ว แต่น่าเสียดายที่วิชานี้ไม่เน้นในการศึกษาข้อมูลจากภาษาต้นฉบับเดิม จึงไม่เป็นไปตามนโยบายพื้นฐานของศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา
- การมีหลักสูตรระดับปริญญาโท M.St ด้านพุทธศาสนศึกษาโดยเฉพาะ เป็นการยกระดับของวิชานี้ให้สูงขึ้น ทางศูนย์ OCBS มีความมุ่งหมายในการที่จะจัดทำหลักสูตรสำหรับนักศึกษาที่มีสถานภาพพิเศษ เช่น นักศึกษาที่เป็นพระสงฆ์โดยเฉพาะ เพราะพระสงฆ์ที่เข้ามาเรียน มีความรู้พื้นฐานทางภาษาทางพุทธศาสนายู่แล้ว แต่ยังไม่มีความคุ้นเคยกับวิธีการแปลคัมภีร์เชิงวิชาการมากนัก

กับนักศึกษาประเภทใด?

ส่วนสำคัญของนักศึกษาของศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา จะเป็นนักศึกษาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ จำนวนนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นพระสงฆ์และนักศึกษามีภูมิหลังหรือการฝึกฝนที่ใกล้เคียงกัน

การวิจัย

เป็นที่ทราบกันอย่างชัดเจนตั้งแต่เริ่มแรกอยู่แล้วว่า ยังมีงานวิจัยที่ต้องทำอีกมาก สำหรับโครงการขนาดใหญ่ต่าง ๆ ยังอยู่ในขั้นพิจารณาดำเนินการอยู่ โดยจะต้องเกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญในภาษาต่าง ๆ และความเชี่ยวชาญในภาษาของยุคต่าง ๆ

เพราะฉะนั้น ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจึงได้จัดโครงการถ่ายเทนักวิชาการต่างๆ สามารถจะร่วมมือกันทำการวิจัยได้ คือจะมีลักษณะคล้ายห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ บุคคลากรทุกคนมักจะมีควมสนใจในการวิจัยเฉพาะด้านของตนเอง แต่โครงการวิจัยหลักของศูนย์ก็จะเกี่ยวข้องกับปัจเจกบุคคลทางวิชาการจำนวนมากหรือเกือบทั้งหมด ในระดับใดระดับหนึ่งโดยเป็นทีมงานวิจัย

ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจะจัดให้มีความพยายามในการวิจัยกลุ่มในโครงการต่าง ๆ ที่เป็นชุด (มักต้องเกี่ยวข้องกับสหวิทยาการ) การวิจัยกลุ่มที่ทำกันอยู่แล้วหรือมีข้อมูลทางด้านนี้อยู่แล้ว คือ

- **สมาคมรัฐและประชาชน:**

สมาคมนี้จะทำการศึกษามิติทางสังคมของพุทธศาสนาและจะพัฒนารูปแบบของการศึกษาที่ไม่หาผลกำไรในการศึกษาสังคมพุทธ

- **การเรียบเรียงคัมภีร์:**

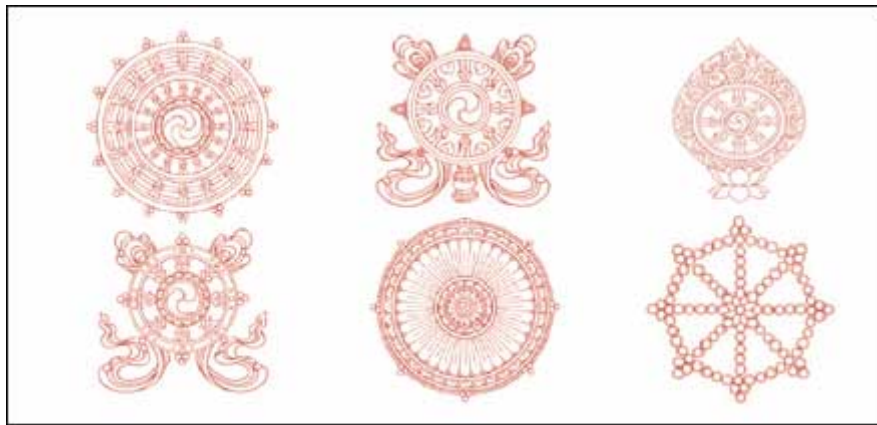
ส่วนนี้จะทำงานกับหนังสือต้นฉบับและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อบันทึกเชิงประวัติศาสตร์ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- **ประวัติศาสตร์ของแนวความคิด:**

จะทำการศึกษาว่า การแบ่งประเภทพุทธศาสนาเชิงศีลธรรม จิตวิทยา และภาษาศาสตร์ กับพุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเหล่านั้นเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

- **ศิลปะและวรรณคดี:**

จะทำการศึกษาว่า รูปแบบของตำนานกับจิตรกรรมต่าง ๆ สะท้อนและมีอิทธิพลอย่างไรกับประวัติศาสตร์ของแนวความคิดทางพุทธศาสนา

Various versions of the Wheel of Dharma

โครงการทางด้านวิชาการ

พุทธศาสนาเป็นส่วนสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมของมวลมนุษยชาติ เมื่อพิจารณาจากสังคมที่มีความสำคัญมากมายที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา จะเห็นความโดดเด่นของพุทธศาสนาที่ยังลึกลงไปและยาวนานอยู่ในสังคมนั้นๆ แต่การศึกษาในเรื่องเหล่านี้ในแวดวงของวิชาการในปัจจุบันยังมีน้อยมาก

ก่อนอื่นลองมาพิจารณาในเรื่องคัมภีร์ของศาสนาเสียก่อน คัมภีร์ส่วนใหญ่ที่ได้รับสืบทอดมาจนถึงพวกเรา จำเป็นต้องเรียบเรียงใหม่ ถ้าลองพิจารณาเปรียบเทียบความพยายามในการแก้ไขคัมภีร์จำนวนมากมายในตะวันตก ก็จะเห็นว่ามรดกทางพุทธศาสนานั้นถูกเมินโดยสิ้นเชิง

มิติทางสังคมของพุทธศาสนาก็สมควรที่จะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ การที่เวเบอร์ (Weber) นิยามพุทธศาสนาว่าเป็นศาสนา “เหนือโลก” บางครั้งก็มีผลทำให้ศาสนานี้เกิดความคลุมเครือในสิ่งที่ปรากฏชัดอยู่แล้ว กล่าวคือ ความคิดและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศชาติ และความสัมพันธ์นานาชาติทั่วทวีปเอเชียมาโดยตลอดจนทุกวันนี้

พุทธศาสนาเป็นปรากฏการณ์ที่แท้จริงของทวีปเอเชียมานาน เพราะฉะนั้น พุทธศาสนาจึงได้พัฒนารูปแบบต่าง ๆ กันตามท้องถิ่นนั้น ๆ มาโดยตลอด จากการแพร่กระจายของความคิดทางชาตินิยมในปัจจุบันยิ่งทำให้เส้นแบ่งแยกมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในวัฒนธรรมของโลกใหม่นี้ ชาวเอเชียกำลังฟื้นความรู้สึกรักความหลากหลายของพุทธศาสนา เช่นในภูมิภาคอย่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่ผสมผสานเช่นนี้กำลังแพร่ขยายอิทธิพลอย่างมาก

รายละเอียดเพิ่มเติมจะหาได้จากโครงการของศูนย์ออกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา ที่ศึกษาค้นคว้าลักษณะของศาสนาในด้านนี้โดยเฉพาะ เช่น

- [การเรียบเรียงคัมภีร์พุทธศาสนาเชิงวิเคราะห์](#)

- พุทธศาสนา คือสังคมรัฐและประชาชน
- พุทธศาสนศึกษาและความสัมพันธ์นานาชาติ
- พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Detail from Burmese eighteenth century folding book

ตำแหน่งทางวิชาการต่าง ๆ

พุทธศาสนามีลักษณะของความหลากหลาย ซึ่งสะท้อนถึงความเก่าแก่และการเผยแผ่ที่มีอยู่ทั่วไป
อนึ่ง ศาสนานี้มิใช่เป็นศาสนาที่เปิดเผยโดยพระเจ้าเป็นเจ้า ดังนั้น พุทธศาสนาไม่ขวางกั้นการพัฒนา
ต่อเนื่องของวรรณกรรมใหม่ ๆ ทางพุทธศาสนาในภาษาใหม่ ๆ ซึ่งนับว่าเป็นลักษณะเด่นของพุทธศาสนา
อยู่แล้ว

พุทธศาสนาเป็นปรากฏการณ์ของสังคมประชาชนมาโดยตลอด ลองพิจารณาคูการแพร่กระจายของ
พุทธศาสนาตามเส้นทางถนนสายใหม่ถึงประเทศจีน กล่าวคือ ผู้คนเดินทางและเล่าความเข้าใจของตนยัง
ชุมชนที่ตัวเองไปถึง เมื่อได้รับการสนับสนุนในท้องถิ่นใด พุทธศาสนาก็ยังลึกลงไป ทำให้มีการเกิดขึ้น
ของพุทธศาสนาใหม่ ๆ ในถิ่นต่าง ๆ ที่ไปถึง เมื่อมีการปรับเปลี่ยนไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ พุทธศาสนาก็
ฝังลึกลงไปยังที่นั้น ๆ

ในขณะเดียวกัน ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของศาสนานี้ อย่างน้อยลักษณะทั่วไปของพุทธศาสนา
นั้นเหมือนกันในทุกปรากฏการณ์หรือนิกายต่าง ๆ ทางพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้น ไม่ว่าวิชาการหน่วยไหนก็ตามใครจะทำการศึกษาย่างครอบคลุมในเรื่องนี้ ต้องมี
ผู้เชี่ยวชาญในภาษา ภูมิภาค และยุคต่าง ๆ ของเรื่องที่ศึกษาอยู่ด้วย และควรที่จะทำการศึกษานิกายนั้น ๆ
โดยรวม โดยโยงกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามกาลเวลาและสถานที่นั้น ๆ โครงการของศูนย์ออกซ์
ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษาจึงนำเอาความสำคัญทั้งสองด้านนี้มาพิจารณา เพื่อก่อตั้งตำแหน่งอาจารย์ในด้าน
นี้โดยเฉพาะ โดยการให้สนับสนุนจากทุนนิรที่ที่ตั้งขึ้น

ผู้ใดก็ตามที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ทางพุทธศาสนศึกษาของมูลนิธิธรรมาตมา จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในพุทธศาสนานิกายหลักมากกว่าหนึ่งนิกาย กล่าวคือ พุทธศาสนาในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก หรือ เอเชียกลาง แล้วมีเป้าหมายที่จะตั้งตำแหน่งอาจารย์ที่แยกออกมาเฉพาะด้าน เช่น

- อาจารย์พุทธศาสนศึกษาที่สนับสนุนโดยมูลนิธิธรรมาตมาประจำมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด
- อาจารย์บาลีพุทธศาสนศึกษา
- อาจารย์พุทธศาสนศึกษาทางทิเบตและหิมาลัย
- อาจารย์พุทธศาสนศึกษาทางเอเชียตะวันออก

ความเชี่ยวชาญดังกล่าวถึงมิตินึ่งหนึ่งของพุทธศาสนศึกษา ที่เป็นแนวตั้ง แต่จำเป็นต้องศึกษาลักษณะในแนวนอนด้วย ซึ่งจะได้พบลักษณะทั่วไปที่มีอยู่เหมือนกันในทุกรูปแบบหลักของพุทธศาสนา

เพื่อการนี้ จึงได้วางแผนที่จะพัฒนาโครงการตำแหน่งอาจารย์ทางด้าน:

- พุทธปรัชญา
- ประวัติศาสตร์เชิงสังคมของพุทธศาสนา
- พุทธศิลป์

Detail from folding book in Kham script from Thailand

รูปแบบขององค์กร

ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษา (OCBS) เป็นศูนย์อิสระที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดให้การรับรอง (Recognised Independent Centre of Oxford University หรือ RIC)

[คลิกที่นี่](#) สำหรับสัญญาตกลงระหว่างศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษากับมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด

ศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดเพื่อพุทธศาสนศึกษามีกรรมการ 4 ท่าน

- ริชาร์ด กอมบริช (Richard Gombrich) ศาสตราจารย์ Emeritus ทางภาษาสันสกฤต เป็นประธานกรรมการบริหาร ศาสตราจารย์กอมบริช ยังทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการวิชาการ กิตติมศักดิ์ของศูนย์อ็อกซ์ฟอร์ดฯ ซึ่งเป็นผู้ที่เสนอความคิดของการก่อตั้งศูนย์เพื่อพุทธศาสนศึกษาในปี ค.ศ. 2002

[คลิกที่นี่](#) เพื่อดูรายละเอียดประวัติการทำงานของศาสตราจารย์กอมบริช

- เจฟฟรี แบมฟอร์ด (Geoffrey Bamford) ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร การศึกษาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งในภาษาสันสกฤตและบาลีจากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด ในปี ค.ศ. 1970 ได้เรียน 4 ปีในระดับปริญญาโทและเอกทั้งในมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด (ณ Wolfson College) และประเทศศรีลังกา และอินเดีย (ได้รับทุนการศึกษาจากเครือจักรภพ Commonwealth Scholarship) เริ่มต้นทำธุรกิจในปี ค.ศ. 1974 ตั้งแต่ ค.ศ. 1986 ถึง 2000 ดำเนินธุรกิจเป็นที่ปรึกษาอิสระ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ตั้งแต่ ค.ศ. 2003/4 ได้ทำงานเต็มเวลาให้กับโครงการโดยไม่รับค่าจ้างใด ๆ ทั้งสิ้น และทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการบริหารของศูนย์ OCBS

- พระคำหมาย ฐมฺมสามี (Khammai Dhammasami) พื้นเดิมเป็นชาวพม่าตะวันออก ได้รับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด เป็นเจ้าอาวาสวัดอ็อกซ์ฟอร์ดพุทธวิหาร และยังเป็นเลขธิการนานาชาติของการจัดงานวันวิสาขบูชาโลก ณ กรุงเทพมหานคร มักเดินทางรอบโลก ทั้งในสถานภาพของอาจารย์และอาจารย์สอนสมาธิ ท่านมีบทบาทสำคัญในศูนย์ OCBS ในฐานะที่เป็นผู้ประสานงานกับพระสงฆ์และมหาวิทยาลัยสงฆ์ในแถบประเทศแคว้นพม่า และทั่วเอเชีย นอกจากนี้เป็นผู้อุปถัมภ์ของอ็อกซ์ฟอร์ดพุทธวิหารได้มาอาสาสมัครช่วยเหลือในกิจกรรมของศูนย์ OCBS มาโดยตลอด
- จอห์น ปีค็อก (John Peacock) จบปริญญาเอกทางปรัชญา เป็นผู้อำนวยการของศูนย์ชาร์ปแฮม (Sharpham Centre) เพื่อพุทธศาสนศึกษาและความคิดสมัยใหม่มาหลายปี ปัจจุบันนี้เป็นอาจารย์สอนพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยบริสโตลล์ (Bristol University) และยังสอนให้กับนักปฏิบัติพุทธศาสนา เคยแสดงปาฐกถาที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดในปี ค.ศ. 2005 ซึ่งมีผู้ฟังจำนวนมาก และมีบทบาทสำคัญด้านกิจกรรมต่าง ๆ ภายนอกศูนย์ OCBS